

Webinar VLAIO-LA

Selectief behandelen van niet-ernstige klinische mastitis

HBC.2020.3192

26-11-2025

Welkom

Prof. dr. Sarne De Vliegheer

Consortium

Begeleidingsgroep

- Boerenbond
- AMCRA vzw
- Hipra Benelux vzw
- Boehringer Ingelheim
- Vétoquinol NV
- MCC Vlaanderen vzw
- Verenigde Dierenartsen (VeDa)
- MSD Animal Health Benelux
- DierenartsenWereld
- Dechra Veterinary Products NV
- MEXcellence BV
- Veehouders

Grote dank aan

- Veehouders
- Dierenartsen
- VLAIO

A close-up photograph of a cow's udder, showing significant swelling and redness, indicative of clinical mastitis. The cow has white and brown patches. The text is overlaid on the image.

Resultaten veldproef selectief behandelen niet-ernstige klinische mastitis

Selectief behandelen van niet-ernstige klinische mastitis

Wat?

18- 24u

Gram-positief of PB:
Behandelen met AB

Gram-negatief of geen
groei:
NIET behandelen met AB

Wat?

Mastitis management tool

Niet alle gevallen van klinische mastitis “blind” behandelen

Ahv sneltesten voor kiemdetectie

On-farm vs. On-practice

Minder en strategischer gebruik van antibiotica

Minder kosten

Minder economische verliezen

Waarom?

Time is money

Gericht behandelen

Weten waar je tegen vecht: kennis van de kiem

Minder en verantwoordelijker antibioticumgebruik

Waarom?

Dierlijke en humane gezondheid beschermen

Nieuwe service voor dierenartsenpraktijk

Als dierenarts meer betrokkenheid bij uiergezondheid op bedrijf

Sneltesten ook in te zetten voor selectief droogzetten?

Welke gevallen?

Milde klinische mastitis

Matige klinische mastitis

Ernstige klinische mastitis

Welke gevallen met AB behandelen?

Gram-positieve kiemen
Polybacterieel

Gram-negatieve kiemen

Mycoplasma spp.

Gisten, schimmels

Niet-infectieuze oorzaken

De wetenschap

Selective treatment of non-severe clinical mastitis does not adversely affect cure, somatic cell count, milk yield, recurrence or culling: a systematic review and meta-analysis

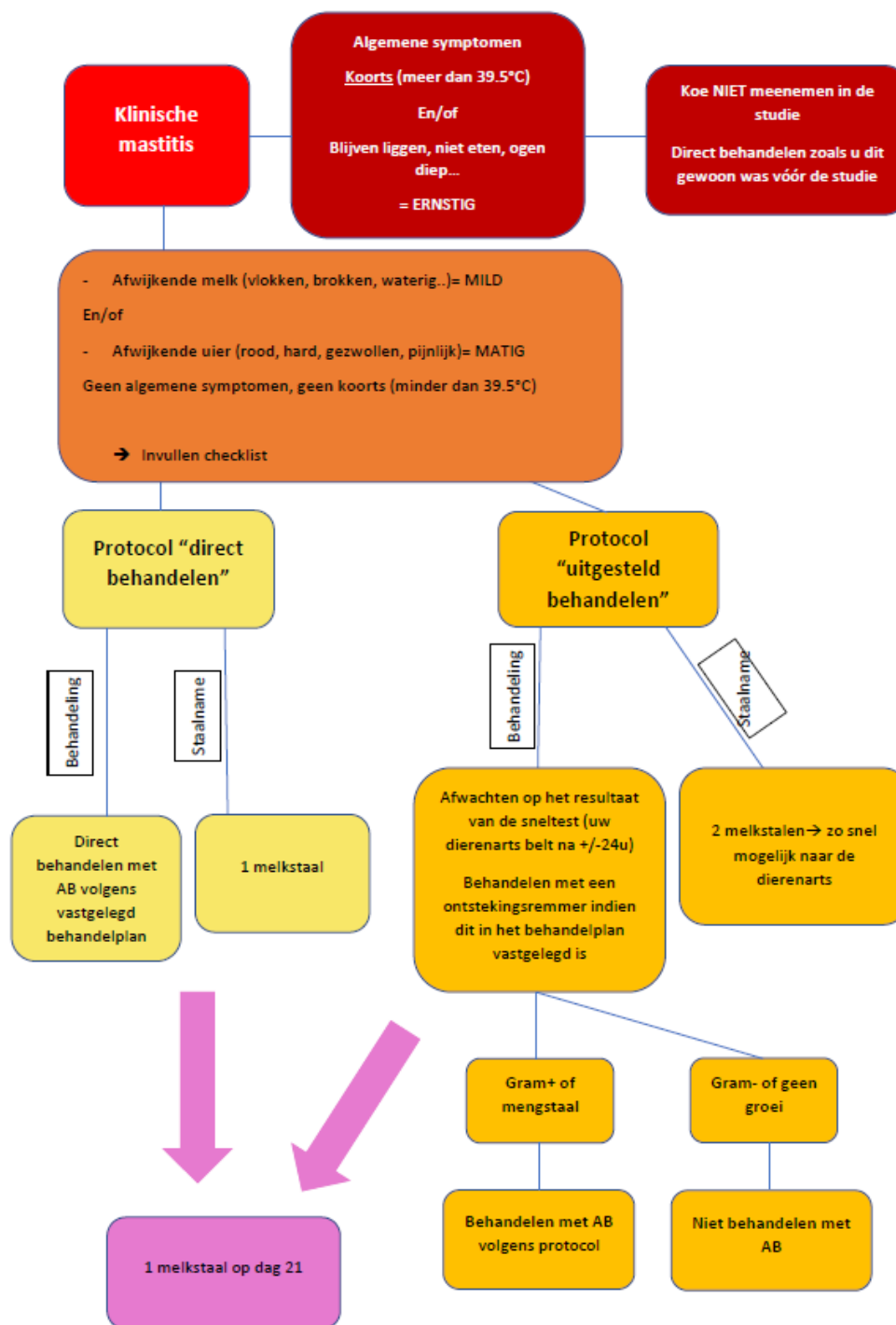
Ellen de Jong^{1,2}, Lien Creytens³, Sarne De Vliegher³, Kayley D. McCubbin^{1,2}, Mya Baptiste¹, Alexander A. Leung⁴, David Speksnijder^{5,6}, Simon Dufour^{2,7}, John R. Middleton⁸, Pamela L. Ruegg⁹, Theo J.G.M. Lam^{10,11}, David F. Kelton^{2,12}, Scott McDougall^{13,14}, Sandra M. Godden¹⁵, Alfonso Lago¹⁶, Päivi J. Rajala-Schultz¹⁷, Karin Orsel¹, Volker Krömker¹⁸, John P. Kastelic¹, and Herman W. Barkema^{1,2,4}

De wetenschap

- 👶 Geen effect op klinische en bacteriologische genezing
- 👶 Melk kan sneller terug mee geleverd worden
- 👶 Geen effect op melkproductie en celgetal
- 👶 Geen effect op herval of opruimen
- 👶 Tot meer dan 50% reductie in antibioticumgebruik

De veldproef

De veldproef

Wat werd onderzocht?

Effecten selectief behandelen niet-ernstige klinische mastitis op Vlaamse bodem

- 🐮 Productieparameters

 - 🐮 Melkproductie (6 MPR-metingen)

 - 🐮 Somatisch celgetal (6 MPR-metingen)

- 🐮 Uiergezondheid

 - 🐮 Klinische genezing

 - 🐮 Bacteriologische genezing

- 🐮 Aantal dagen uit de tank melken

- 🐮 Antibioticumgebruik

On-practice culture

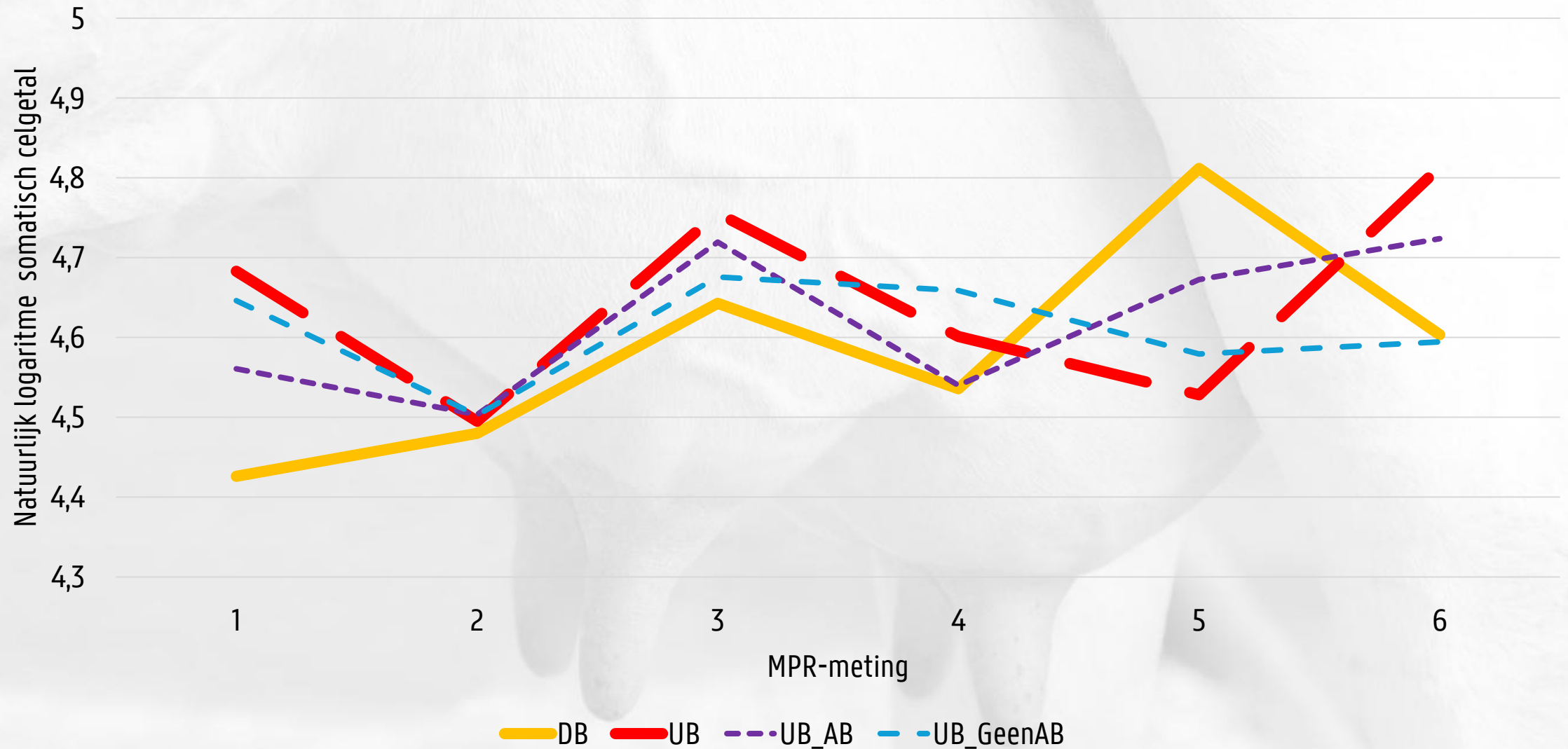
Verschillende bedrijven = verschillende managementstijlen

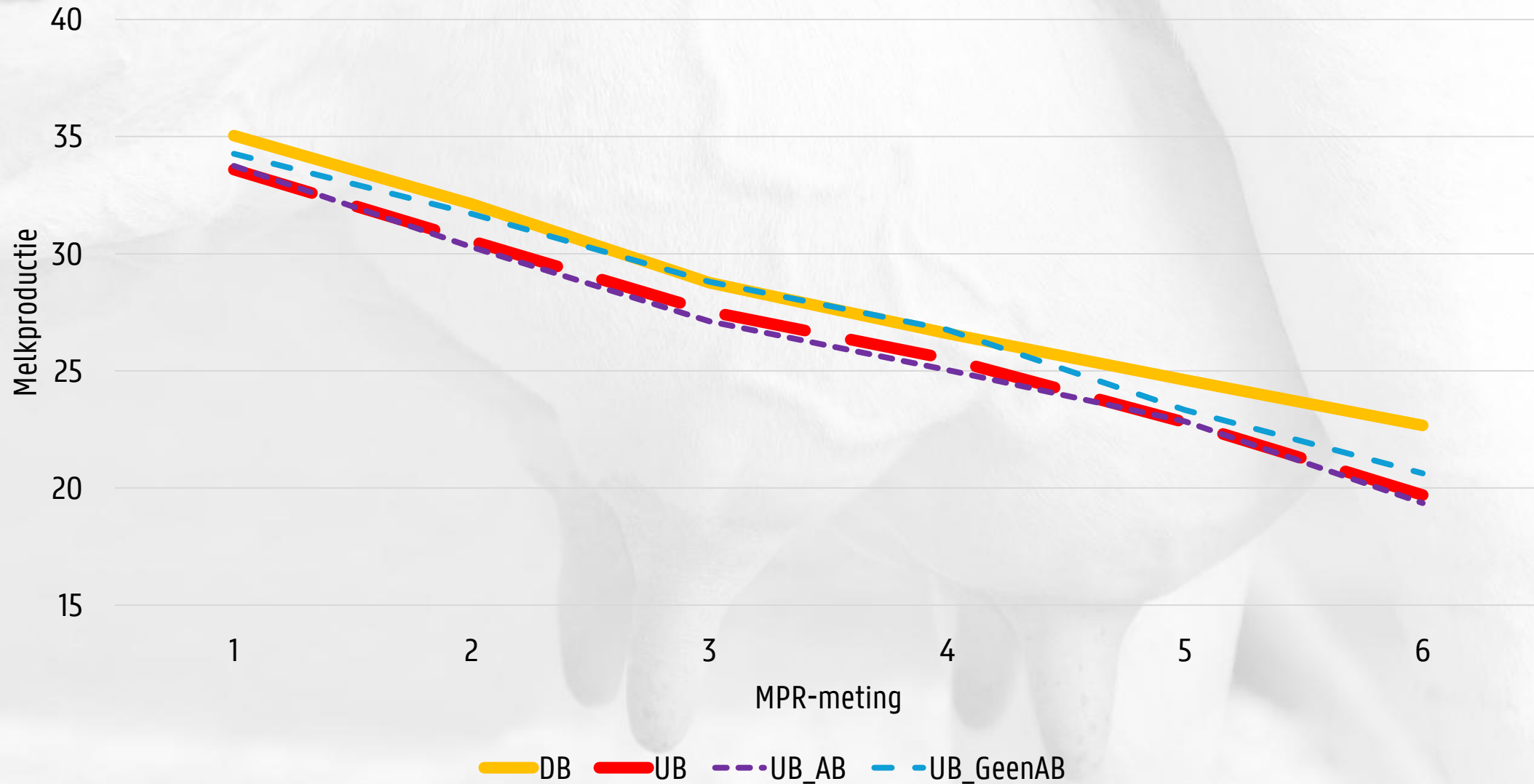
Groep direct behandelen vs. groep uitgesteld behandelen

De resultaten

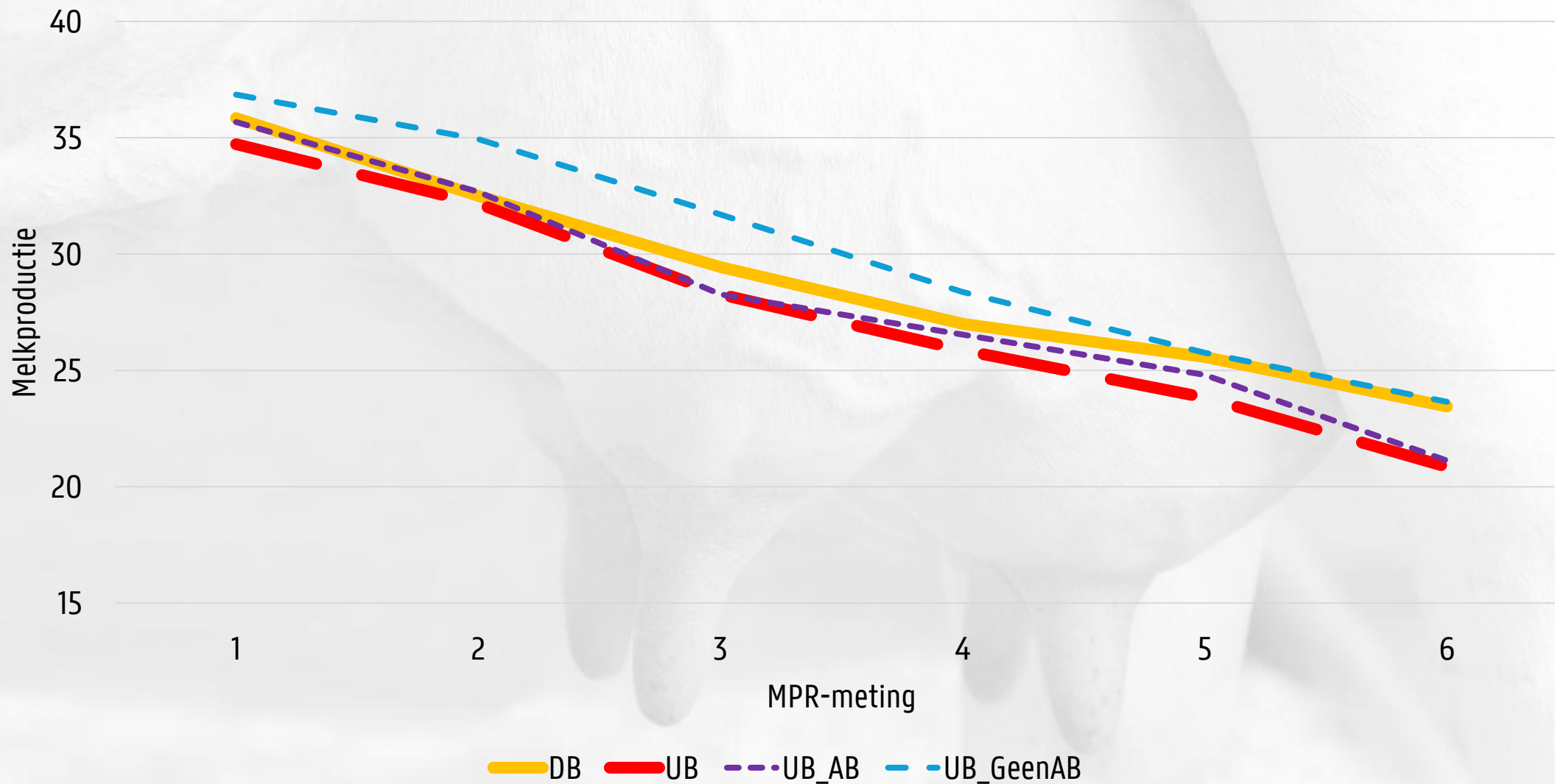
Productieparameters – Somatisch celgetal

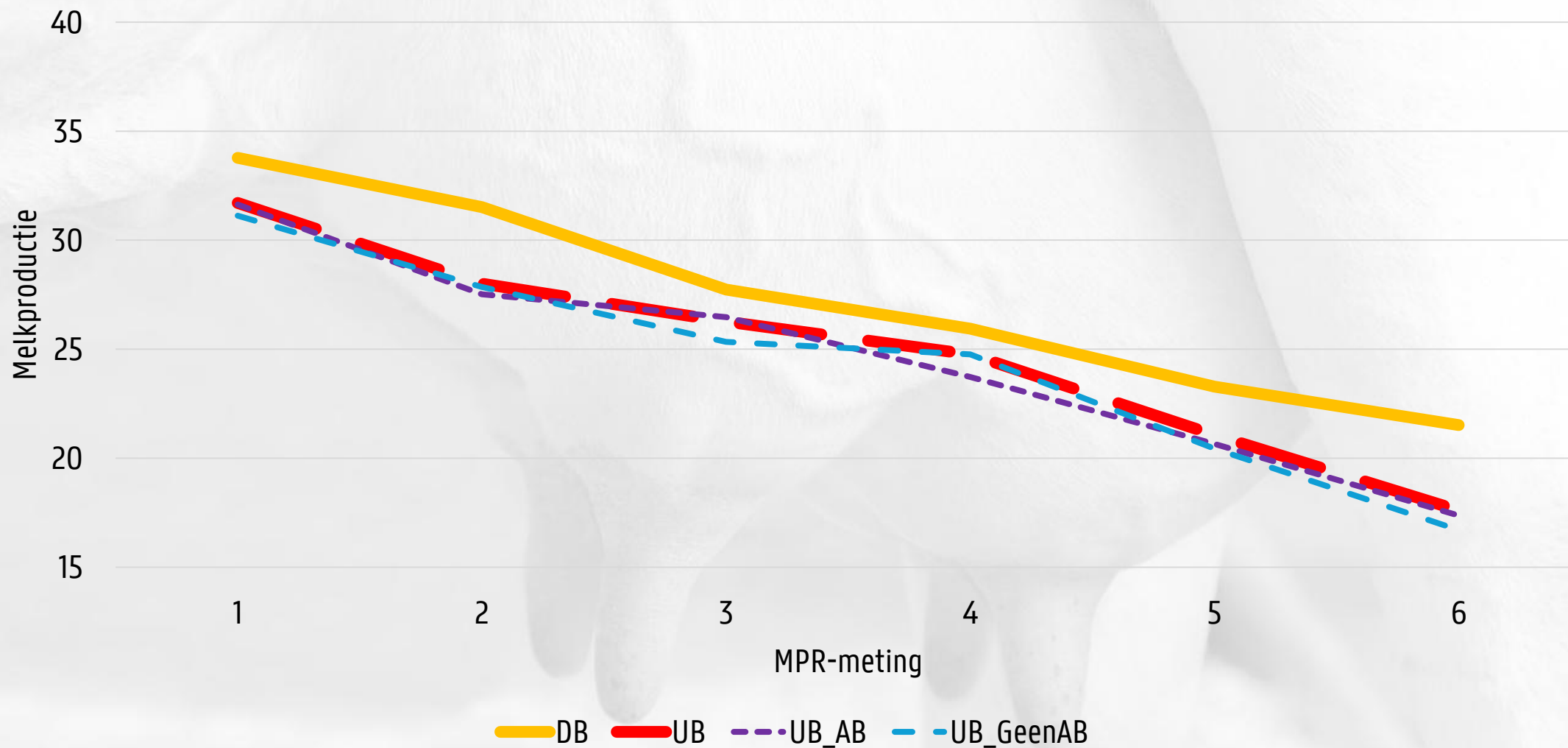
Productieparameters - Melkproductie

Productieparameters – Melkproductie – laag bedrijfscelgetal

Productieparameters – Melkproductie – hoog bedrijfsceIgetal

Uiergezondheid - totaal

	Direct behandelen	Uitgesteld behandelen	UB-Geen AB	UB-Wel AB
Gemiddeld aantal dagen tot klinische genezing	3,50 dagen	3,73 dagen	3,44 dagen	3,97 dagen
% bacteriologische genezing	77%	63%	56%	69%
Gemiddeld aantal dagen uit de tank melken	9,08 dagen	5,79 dagen	0,98 dagen	10,21 dagen
% dieren behandeld met AB	100%	55%	0%	100%
Gemiddelde ATI	51,75	29,43		

€ € €

	IMM behandeling	SYST behandeling	NSAID	Melk	Test	Totaal
Direct behandelen	30	55	10	108	26,50	229,50
Uitgesteld behandelen	16,50	30,25	10	72	22	150,75
Verschil	13,50	24,75	0	36	4,50	78,75

Kiempatroon
Afvoerbeleid

BedrijfsceIgetal → management!

In de praktijk

Benodigdheden

👉 Propere ruimte

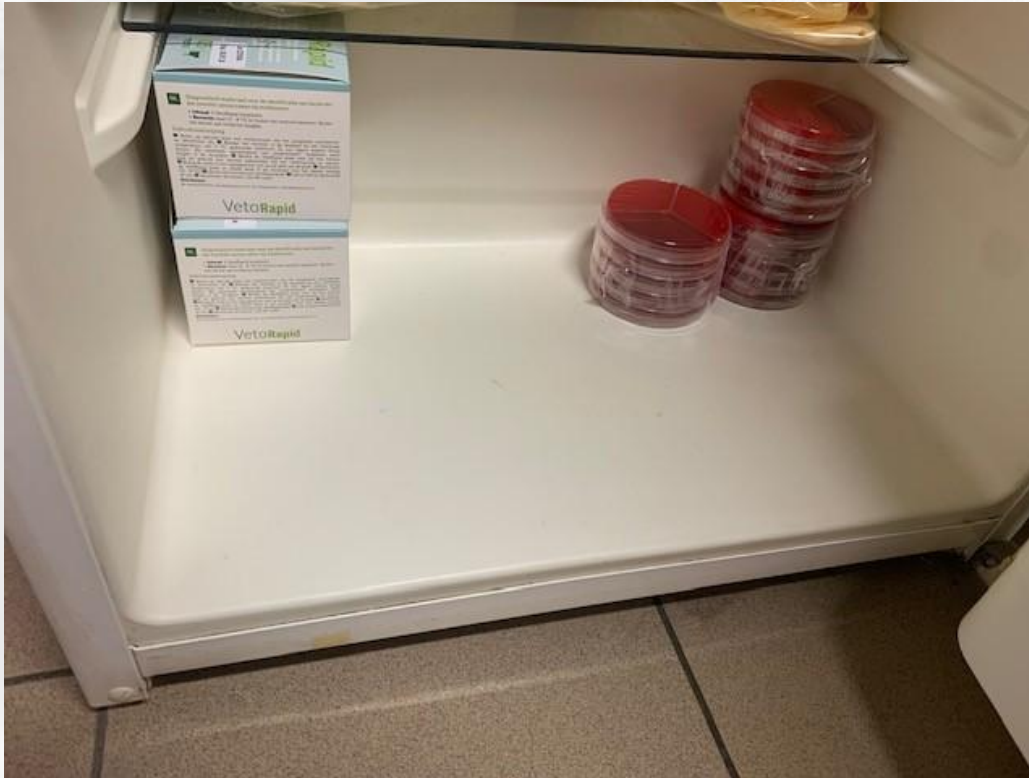
Benodigdheden

👶 Incubator

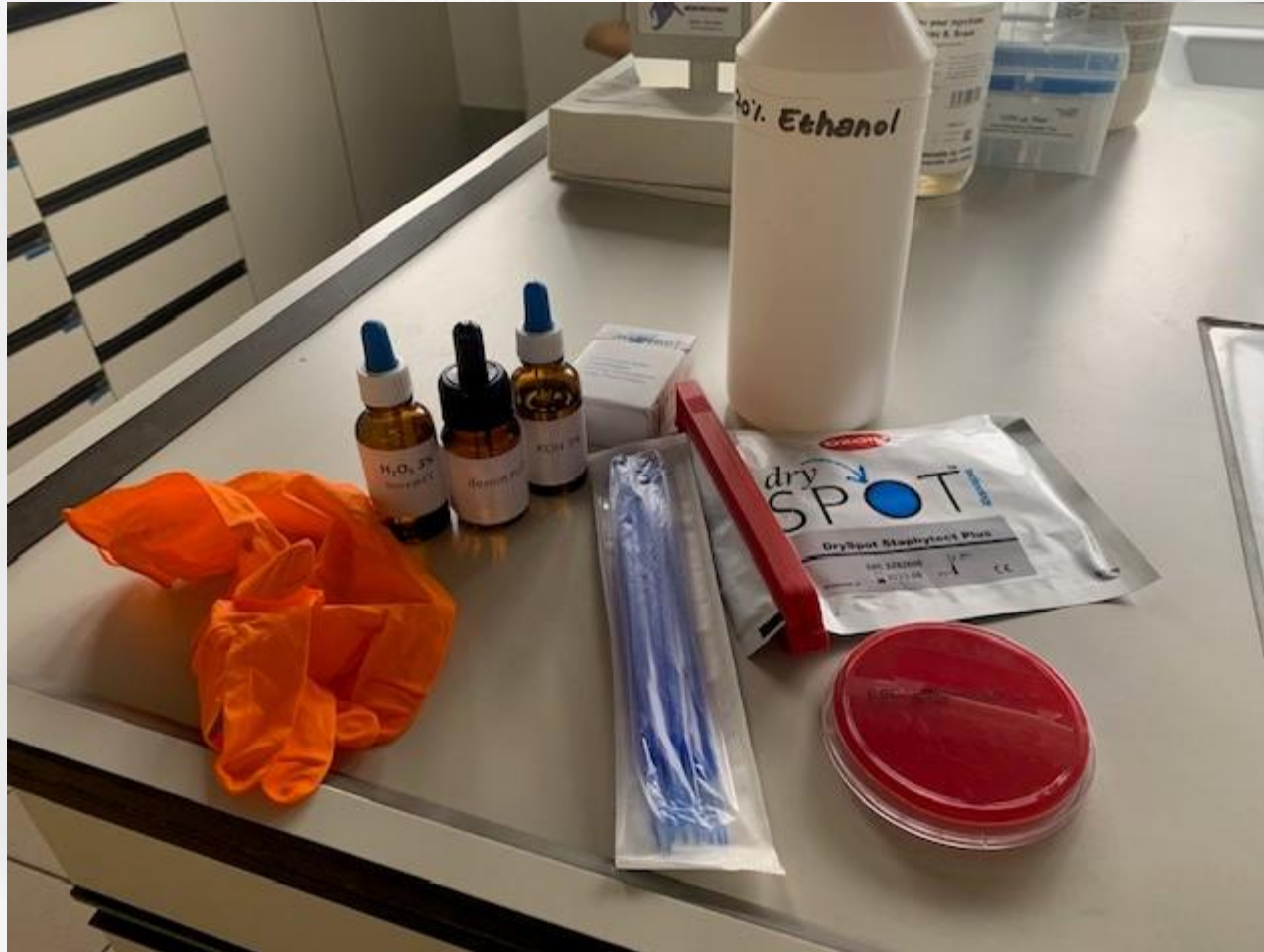
Benodigdheden

🐾 Koelkast

Benodigdheden

🧤 Alcohol, handschoenen, entnaalden en ev. draagglaasjes en additionele testen

Benodigdheden

👤 RMA-container

Sneltesten

- 🧫 Agar, welletjes, Petrifilm, chip, PCR
- 🧫 Incuberen bij 37°C
- 🧫 18 – 24u tot resultaat (met uitzonderingen)
- 🧫 Handig in gebruik
- 🧫 Additionele testen

Soorten sneltesten

 Met agar

 1, 2, 3 of 4 kwadranten

 Petrifilm

 Zonder agar

 Welletjes met kleurverandering

 Chip

 PCR

 Met of zonder antibiogram

Bloedagar + McConkey

Groei: alles (geen *Mycoplasma spp.*)

Gram-negatief

Micromast

E. coli

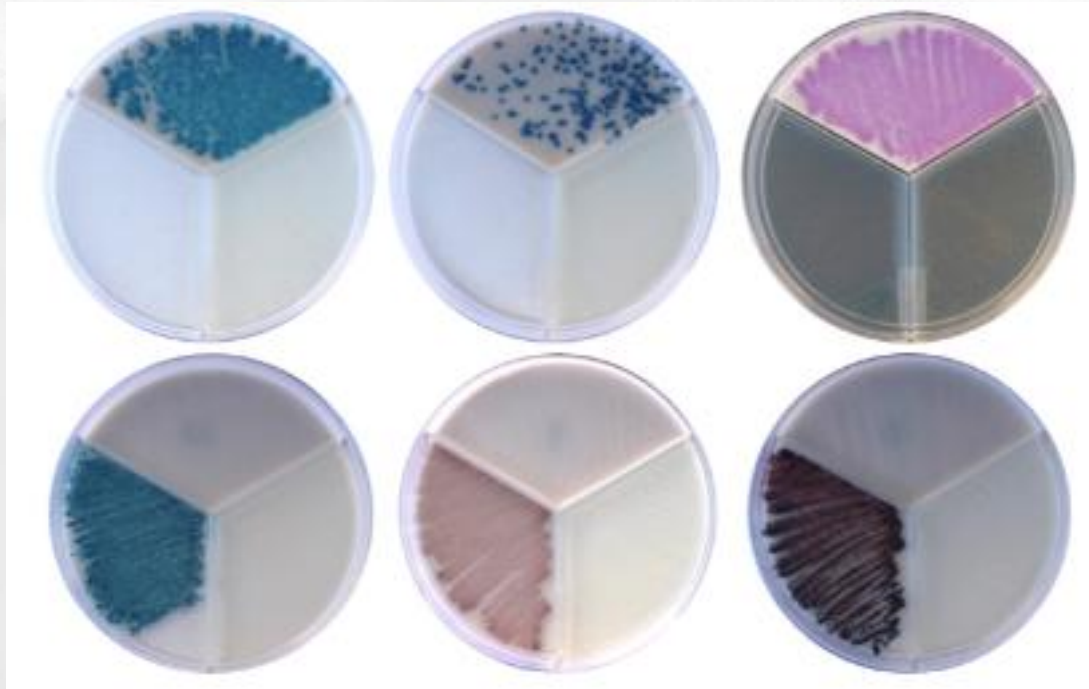

S. agalactiae

NAS

Accumast

Streptokokken,
Stafylokokken, gram-
negatief

Mastatest

- 🦠 *S. uberis*, *S. dysgalactiae*, *S. aureus*, NAS en *Klebsiella spp.* en andere coliformen (6)
- 🦠 MIC voor benzylpenicilline, cloxacilline en tylosine (18)

**Take home
message**

Take home message

- 🐮 Selectief behandelen kan veilig ingezet worden op bedrijven met een zeer goed mastitismanagement (= laag bedrijfscegetal)
 - 🐮 Geen negatieve gevolgen voor SCC en MP
 - 🐮 Minder antibioticumgebruik
 - 🐮 Melk kan sneller terug geleverd worden
- 🐮 Opletten op bedrijven met een hoog bedrijfscegetal
 - 🐮 Eerst uiergezondheidsmanagement optimaliseren
 - 🐮 Risico's voor melkproductie
 - 🐮 Daling in antibioticumgebruik zal minder zichtbaar zijn
- 🐮 On-practice
- 🐮 On-farm → samenwerking dierenarts!

Bedankt

Creytens Lien

Doctoraatsstudent M-teamUGent

Lien.Creytens@UGent.be

Lien Creytens

